

Raad aan de Raad

Korte omschrijving werkvorm

In deze werkvorm verdiepen de leerlingen zich in gemeentelijke onderwerpen en gaan ze aan de slag met het schrijven van een petitie. Ze worden door deze oefening getraind in het onderscheiden van een probleem (of: uitdaging) en mogelijke oplossingen. U kunt de opdracht verbreden door de leerlingen hun voorstellen te laten presenteren en te laten stemmen op de meest kansrijke petitie. Als een leerling verantwoordelijk wil zijn voor de (mogelijke) afwikkeling van deze petitie, dan kunt u deze 'winnende petitie' ook online laten indienen bij petities.nl.

Leerdoelen

- Leerlingen weten dat een petitie door iedereen ingediend kan worden. Dit is dus niet leeftijdsgebonden.
- Leerlingen kunnen onderscheiden wat gemeentelijke onderwerpen zijn en wat niet.
- Leerlingen kunnen problemen van oplossingen scheiden.
- Leerlingen kunnen voor een geconstateerd probleem een mogelijke oplossing bedenken.
- Leerlingen weten hoe ze een petitie online in kunnen dienen.

Bronnen

www.petities.nl

Vorbereidingen

Mocht u met de leerlingen willen gaan 'stemmen met de voeten' over stellingen in uw gemeente (stap 2), dan kunt u gemeentespecifieke stellingen gebruiken. Zie hiervoor [deze link](#). Staat uw gemeente er niet tussen? Kijk dan op www.gemeenteraad.nl of uw gemeente een stembulp heeft. Zo ja, dan kun u stellingen van de gemeentelijke stembulp gebruiken. U kunt er ook voor kiezen om de algemene PowerPoint met stellingen te gebruiken. Kies dan voor de PowerPoint 'Stemmen met de voeten' op [deze link](#).

Duur

Een lesuur of twee uren. U kunt stap 2, stap 8 en 9 uitgebreid of niet uitgebreid doen.

Handleiding

1. Uw leerlingen mogen waarschijnlijk nog niet stemmen, maar ze kunnen hun mening natuurlijk wel laten horen aan de gemeenteraad. Wat moet er volgens hen anders in hun gemeente? Leg uit dat jullie je gaan verdiepen in de onderwerpen die spelen in jullie gemeente (zie stap 2) en dat jullie daarna 'raad aan de Raad' gaan geven.
2. Wat zijn gemeentelijke onderwerpen? Doe de werkvorm '[stemmen met de voeten](#)' of laat uw leerlingen de stembulp doen in uw gemeente (zie hiervoor www.gemeenteraad.nl).
Tip: U kunt natuurlijk ook naar de website van uw gemeente. Onder een tabblad 'actueel' of op de homepage vindt u vaak actuele onderwerpen.
3. Maak – na deze kennismaking met gemeentelijke onderwerpen – groepjes van drie of vier leerlingen.

4. Laat ieder groepje in 5 minuten bespreken welk probleem in hun gemeente bovenaan de politieke agenda zou moeten staan.

Vraag na 5 minuten aan elke tafel welk probleem zij hebben uitgekozen en waarom ze dit probleem hebben gekozen. Schrijf deze antwoorden (indien mogelijk) op het bord of op een flap.

5. Check met de hele klas of er nu allemaal problemen op het bord (of de flap) staan. Of zijn het stiekem oplossingen? En zijn het allemaal wel onderwerpen waar de gemeente over gaat?

Constateer eventuele knelpunten, maar 'schaaf ze nog niet bij'. U kunt stap 6 uitvoeren om de leerlingen zelf aan het denken te zetten over hoe ze hun onderwerpen kunnen wijzigen om petitiewaardig te laten zijn.

NB. U kunt hier uitleggen dat ze eerst moeten weten welk (maatschappelijk) probleem er opgelost moet worden, alvorens de gewenste oplossing te bieden. In een petitie staat vaak wat iemand of een groep mensen graag wil: een oplossing dus. Waarom is de aangedragen oplossing een oplossing voor het geconstateerde probleem?

6. Laat een aantal petitie's zien op petities.nl en laat de leerlingen raden bij welk bestuursniveau de petitie hoort: waterschappen, gemeenteraad, Provinciale Staten of Tweede Kamer.

Bijvoorbeeld:

- [Laat de grote grazers in de Oostvaardersplassen niet verhongeren](#)
(provincie Flevoland)
- [Bescherm de postduivensoort tegen onnatuurlijke roofvogelstand](#)
(Tweede Kamer)
- [Nieuwe straat voor Annie M.G. Schmidt](#)
(gemeente Amsterdam)
- [Verbod op verkoop van plastic confetti](#)
(Tweede Kamer)
- [Kunstijsbaan hoort in Assen](#)
(gemeente Assen)

De petitie over de bescherming van postduiven is een mooi volledig ingevulde petitie. Deze kan goed als voorbeeld dienen voor hoe de leerlingen dit ook kunnen doen met hun eigen petitie over een gemeentelijk onderwerp.

7. Zijn er groepjes die samengevoegd kunnen worden? Hoe meer mensen samen een petitie indienen, hoe sterker je staat (aantal = macht).

Geef ieder groepje nu een petitieformulier (zie bijlage) en geef de leerlinge ca. 15 minuten de tijd om hun petitie te schrijven. Loop zelf langs om de leerlingen tips te geven.

Extra informatie:

- Het ondertekenen van een petitie is -na stemmen- de populairste vorm van politieke participatie. Het petitierecht is opgenomen in Artikel 5 van de Grondwet: 'Ieder heeft het recht verzoeken schriftelijk bij het bevoegd gezag in te dienen.' Populair is de e-petitie, een petitie die online steunbetuigingen krijgt.
- Een specifieke vorm van het petitierecht is een burgerinitiatief. Dat houdt in dat een kiesgerechtigde, met de steun van een minimaal aantal handtekeningen, een voorstel kan indienen om een onderwerp op de agenda van de gemeenteraad (of de Provinciale Staten of de Tweede Kamer) te plaatsen. Voor bespreking in de Tweede Kamer heb je 40.000 handtekeningen nodig. In de gemeenteraad is het aantal handtekeningen afhankelijk van waar je woont en de eisen in de betreffende gemeente.

8. Laat ieder groepje voor de klas hun *constatering* (probleem) en hun *verzoek* (oplossing) formuleren en presenteren.

→ U kunt dit 'low-profile' doen door per groepje te vragen of iemand de petitie wil voorlezen.

→ U kunt dit onderdeel ook meer 'aankleden' en een (deel van het volgende) lesuur aan besteden. Op deze manier kunt u aandacht besteden aan overtuigend presenteren. Bijvoorbeeld in de vorm van een [ballondebat](#), of door (na presentaties) stemmen uit te laten brengen op de 'winnende petitie'. Iedere leerling krijgt dan bijv. zes stickers: de beste petitie krijgt drie stickers, de een-na-beste petitie krijgt twee stickers en de nummer 3 krijgt één sticker. De petitie met de meeste stickers heeft gewonnen.

9. Er is een mogelijkheid om de winnende petitie ook daadwerkelijk online te zetten op [petities.nl](#). Er is dan wel één leerling nodig die verantwoordelijk wil zijn voor de petitie en woordvoerder wordt. Ondertekenaars schrijven naar deze persoon, journalisten kunnen bellen en diegene **kan** de petitie (eventueel met anderen) later ook daadwerkelijke aanbieden aan politici. Doe dit dus alleen als de klas deze stap ziet zitten en enkele leerlingen de kar willen trekken.

Bijlage: Petitieformulier

Naam van de petitie:

[80 tekens voor de titel]

Korte beschrijving:

.....

.....

.....

[300 tekens voor de titel]

Gericht aan de gemeenteraad van:

Wij:.....

.....

[100 tekens voor de titel → Wie ondertekenen de petitie?]

Constateren:.....

.....

.....

.....

[450 tekens voor de titel → Met jullie constatering moeten zoveel mogelijk ondertekenaars het eens kunnen zijn. Laat weg wat een reden voor sommigen zou kunnen zijn om niet te tekenen. Haal geen zaken erbij die er niet direct mee te maken hebben.]

En verzoeken:.....

.....

.....

.....

[450 tekens voor de titel → Wat jullie eisen moet niet te gedetailleerd zijn, want de uitvoering is in handen van anderen. Geef alleen de gewenste richting aan. Schrijf alleen op wat voor alle ondertekenaars belangrijk is, niet wat alleen voor een minderheid belangrijk is.]

Wie beheert deze petitie?.....

Voor- en achternaam:.....

Mailadres:.....